

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	1/17

1. Pınar Su Kaynakları Nerededir?
2. Pınar Su'yu kısaca tanıtır mısınız?
3. Suların etiket parametreleri nedir?
4. Günde Kaç Litre Su İçmeliyiz?
5. Suyun İnsan Yaşamındaki Önemi Nedir?
6. Hava soğukken de su kaybeder miyiz?
7. Tüketicilerin Su Tüketiminde Dikkat Etmesi Gereken Hususlar Nelerdir?
8. Kullandığınız Suyun Güvenli Olduğunu Nereden Anlarsınız?
9. Şişelenmiş Sular Nasıl Sınıflandırılır ?
10. Ambalajlı Su ile Çeşme Suyu Arasındaki Fark Nedir ?
11. Doğal Kaynak Suyu ile İçme Suyu Arasındaki Fark Nedir ?
12. Suyun Sertliği Ne Demektir?
13. Ürünlerimizin Sertlik Dereceleri Nedir?
14. Sert sular ve yumuşak sular arasındaki farklar nelerdir?
15. PC(Polikarbonat) Ne Demektir ?
16. PET(Polietilenterafitalat) Ne Demektir?
17. Neden Ambalajlı Su?
18. Şişelenmiş Bir Suyu Hangi Koşullarda Saklamalıyız?
19. Şişelenmiş Suyun Ömrünü Etkileyen Faktörler Nelerdir?
20. Damacana Sebilleri (Soğutucu ve Isıtıcı)
21. Damacana Pompa Temizliği
22. Geri Dönüşüm Nedir?
23. Bir Damacana Kaç Kez Kullanılmaktadır?
24. Kullanım sayısı damacana şişenin güvenli olmasını etkiler mi?
25. Damacanalarda Hangi Şartlarda Üretilmektedir?
26. Damacana kapak rengi neyi ifade eder?
27. Damacanalarda Temizlemek İçin Ne Kullanılıyor? Yıkama Kimyasalları Şişede Kalıyor mu?
28. Damacana Suyu, Depolamak/Servis Etmek Amacıyla Farklı Kaplara Aktarılmalı mıdır?
29. Damacana Şişelerinin Altındaki Rakamlar Neyi İfade Etmektedir?
30. Ürünlerimizin PH Dereceleri Nedir?
31. Alkali Su Nedir ? Sağlık veya Zayıflama İle Bir İlişkisi Bulunmakta mıdır ?
32. PET Su Şişelerinin Çevreyi Kirlettiği Söyleniyor, Ne Gibi Önlemler Almaktasınız?
33. PET Sular Güneşte/Nemli –Sıcak Ortamda Beklediğinde Ne Olur?
34. PET Şişelerdeki Sular 2 haftadan Uzun Süre Şişede Kaldığı Zaman Şişenin İçindeki Zararlı Maddeler Çözünerek Suyu Karıştır mı?
35. Plastik Su Şişeleri Buzluğa Konmamalı mıdır?
36. Kaynatma Sonrası Tortu Neden Olmaktadır? Tortu Olması Normal Midir?
37. Sularla İlgili Yetki Hangi Bakanlıktadır?
38. Su Analizleri Konusunda Yetkin Laboratuvarlar Bulunmakta mıdır ?
39. Ürünlerimiz ile ilgili her türlü soru, sorun, öneri, eleştiri, teşekkür (övgü) ve bilgi talebi için müşterilerimiz nereye yönlendirilmelidir?
40. 444 99 00 Ücretlendirmesi Müşterilerimiz İçin Nedir?
41. Pınar Su'daki Arsenik Oranı Nedir?
42. TDS nedir & Pınar Su TDS değeri nedir?
43. Ürünleriniz TSE belgesine sahip midir?
44. Suyumuzu belli periyotlarla değiştirmeli miyiz?
45. Sodyum ile ilgili bilgilendirme
46. Ozon ile ilgili bilgilendirme
47. Cam damacana ürününün fiyatının yüksek olması ile ilgili bilgilendirme
48. DAHA HAFİF ŞİŞE (ÇEVRE İKONLU) ETİKETLERİ NEYİ İFADE ETMEKTEDİR?
49. Neden talog kapak?
50. Arıtma Cihazları Sağlıklı mıdır?
51. Arıtma Cihazlarının tanıtımında kullanılan yöntemler doğru mudur?
52. Doğal Kaynak Suyu ile Arıtma Sular Arasındaki Farklar Nelerdir?
53. Damacana Ambalajlar Neden 19 litre' dir?
54. Açılan Bir Pet Ürünün Tüketim Ömrü Ne Olmalıdır?

	EL KİTABI		Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI		Revizyon Tarihi	28.9.2022
			Revizyon No	27
			İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
			Sayfa	2/17

55. Polikarbonat ve Pet Ambalajlı Suların Raf Ömürlerinin Farklı Olmasının Nedenleri Nelerdir? Ürünlerimizin Raf Ömürleri Nedir?
56. Florürün Etkileri Nelerdir? Pınar Su Ürünleri Florür İçeriyor mu?
57. Bisphenol A(BPA) nedir? Suyu Geçer mi?
58. Gıda Güvenliği Hareketi adlı Oluşum Tarafından Yayınlanan "Türkiye Ambalajlı Su Raporu" Ne Anlama Gelmektedir?
59. Covid-19 salgınının etkilerine karşı, su kaynaklarının güvenlik riski var mıdır? Pınar Su'yu güvenle tüketebilir miyiz? Hangi önlemleri alıyorsunuz?
60. Karbon Ayak İzi Nedir?
61. Karbon Ayak İzini Küçültmek İçin Neler Yapıyoruz?
62. Karbon Nötr Ürün Nedir?
63. Karbon Denkleştirme İşlemi Nedir?
64. Pınar Su ve İçecek' in Karbon Nötr Ürün Yaklaşımı
65. Neden Karbon Denkleştirme Yapıyoruz?
66. Kullandığımız Plastik damacana (PC Şişe) ve PET şişelerde mikroplastik karışımı var mıdır? Ürünlerimiz ve/veya ambalaj malzemelerimiz mikroplastik içeriyor mu?

	EL KİTABI		Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI		Revizyon Tarihi	28.9.2022
			Revizyon No	27
			İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
			Sayfa	3/17

1. Pınar Su Kaynakları Nerededir?

Pınar Yaşam Pınarım **Doğal Kaynak Suyu GÖKÇEAĞAÇ** ürünümüz; **Hendek\Sakarya** tesisimizde doldurulmaktadır.

Pınar Yaşam Pınarım **Doğal Kaynak Suyu MADRAN** ürünümüz; **Bozdoğan\Aydın** tesisimizde doldurulmaktadır.

Pınar Yaşam Pınarım **Doğal Kaynak Suyu ULUDAĞ** ürünümüz; **İnegöl\Bursa** tesisimizde doldurulmaktadır.

2. Pınar Su'yu kısaca tanıtır mısınız?

Türkiye'nin ilk ambalajlı doğal kaynak suyunu tüketicisine sunan Pınar; bugün Madran, Gökçeada ve Uludağ kaynağından elde ettiği Doğal Kaynak Suyu'nu Pınar Yaşam Pınarım markası ile Türkiye'de ve ihracat yaptığı ülkelerde tüketicinin beğenisine sunmaktadır.

1984 yılında Türkiye'nin ilk geri dönüşümsüz ambalajda şişelenmiş kaynak suyu tesislerinin temelini atan Pınar Su, tesislerinde dünyadaki en son teknolojileri kullanmakta ve sahip olduğu güçlü altyapı ile teknolojik gelişmeleri sürekli takip etmektedir. Havası sürekli temizlenen ve dışarıdan hava girişi engellenen (pozitif basınç, clean room teknolojisi) dolun odasında, el değmeden dolun yapan Pınar Su; suyu, kaynaktan dolun taşıdığı her aşamayı fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik testlerden geçirmektedir.

2019 yılında Aydın/Madran Tesisimizde de ayrıca Frii, Fonksiyonel, Limonata, Ice tea gibi çeşitli gazlı ve gazsız içecek üretimine tam anlamıyla başlanmış olup Pınar Su olan unvanımız "Pınar Su ve İçecek San. Ve Tic. A.Ş." olarak değiştirilmiştir.

3. Suların etiket parametreleri nedir?

Su kaynaklarımız, doğal olarak oluşan jeolojik yapılardır ve "doğal kaynak"lardır. Herhangi bir işleme tabi tutulmaksızın, kendine has özelliklerini oluşturan kimyasal ve fiziksel özellikleri korunacak şekilde ambalajlanır. Bu nedenle; su kaynaklarındaki doğal değişkenlikler kimyasal özelliklerinde kabul edilebilir düzeyde değişikliklere sebep olabilir. Analiz edilen suyun sıcaklığı ya da bu doğal değişiklikler anlık olarak ölçülen fiziksel ve kimyasal değerleri belirli oranlarda değiştirebilir.

Etiketlerimizde yer alan ve "gösterge parametreleri" olarak adlandırılan fiziksel ve kimyasal değerler ise kaynaklarımızın ruhsatlandırılması sürecinde Sağlık Bakanlığı tarafından alınan ve analiz edilen numuneye ait **anlık** değerlerdir.

Bu nedenle de etiket gösterge değeri ile periyodik analiz raporları sonuçlarında bu değerler artı ya da eksi yönde küçük farklılıklar gösterebilir.

MADRAN Doğal Kaynak Suyu

Gösterge Parametreleri			
Renk	Uygun	Sodyum	6,27 mg/L
Bulanıklık	Uygun	Alüminyum	T.E.*
Tat	Uygun	Amonyum	T.E.*
Koku	Uygun	Demir	T.E.*
pH	7,45	Koloni Sayısı (22°C'de)	ml'de 0
İletkenlik (20°C'de)	58,1 µS/cm	Koliform Bakteri	250ml'de 0
Sülfat	7,83 mg/L	Oksitlenebilirlik	0,8 mg/L O ₂
Klorür	3,72 mg/L		
*T.E: Tespit edilmedi			

	EL KİTABI		Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI		Revizyon Tarihi	28.9.2022
			Revizyon No	27
			İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
			Sayfa	4/17

GÖKÇEAĞAÇ Doğal Kaynak Suyu

Gösterge Parametreleri

Renk	Uygun	Sodyum (Na)	5,6 mg/L
Bulanıklık	Uygun	Kalsiyum (Ca)	19,7 mg/L
Tat	Uygun	Magnezyum (Mg)	1,9 mg/L
Koku	Uygun	Alüminyum (Al)	T.E*
pH	8,2	Amonyum (NH ₄ ⁺)	T.E*
İletkenlik (20°C'de)	130,3 µS/cm	Demir (Fe ²⁺)	T.E*
Sülfat (SO ₄ ⁻²)	7,7 mg/L	Mangan	T.E*
Klorür (Cl)	1,0 mg/L	Oksitlenebilirlik	1,1 mg/L O ₂
TOC(Toplam Organik Karbon):-		*T.E: Tespit edilmedi	

ULUDAĞ Doğal Kaynak Suyu

Renk	Uygun	Sodyum	4,1 mg/L
Bulanıklık	Uygun	Alüminyum	T.E.*
Tat	Uygun	Amonyum	T.E.*
Koku	Uygun	Demir	T.E.*
pH	7,24	Mangan	T.E.*
İletkenlik (20°C'de)	72,9 µS/cm	Koloni Sayısı (22°C'de)	ml'de 0
Sülfat (SO ₄)	3,85 mg/L	Koliform Bakteri	250 ml'de 0
Klorür (Cl)	1,07 mg/L	Oksitlenebilirlik	0,8 mg/L O ₂

	Doğal Kaynak Suyu	Doğal Kaynak Suyu	Doğal Kaynak Suyu
	MADRAN	GÖKÇEAĞAÇ	ULUDAĞ
Mineralizasyon			
Florür (mg/L)	0,07-0,15	0	0
Fosfat (mg/L)	0-1,0	0	0
Bikarbonat (mg/L)	40-70	80-90	40-50
Karbonat (mg/L)	0	0	0
Klorür (mg/L)	3,0-4,0	1,0-1,1	0,90-1,15
Nitrat (mg/L)	0	2,24-3,10	4-4,50
Nitrit (mg/L)	0	0	0
Sülfat (mg/L)	7,50-9,50	7,70-8,0	3,50-4
Sülfür (mg/L)	0	0	0
Alüminyum (mg/L)	0	0	0
Amonyum (mg/L)	0	0	0
Kalsiyum (mg/L)	3,5-5,5	19,7-22,3	8-10
Magnezyum (mg/L)	1,50-2,00	1,90-2,10	0,90-1,40
Potasyum (mg/L)	1,50-2,00	0	0,50-0,65
Sodyum (mg/L)	5,00-6,50	5,50-5,80	3,60-4,30
Demir (mg/L)	0	0	0
Toplam Mineralizasyon	60-70	120-132	50-90
İletkenlik	55-70	130-141	65-75
Sertlik	1,50 - 2,00	5,25-7,50	2,50-3,50
pH	6,50-7,50	7,70-8,40	7,10-7,50

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	5/17

4. Günde Kaç Litre Su İçmeliyiz?

Su; vücudumuzdan sindirim, terleme ve nefes alma yoluyla sürekli kaybolmaktadır. Temel prensip olarak şunu söyleyebiliriz: kaybolan su miktarı mutlaka yerine konmalıdır. Yaklaşık olarak bir gün içerisinde vücut ağırlığımızın en az 1/36'sı kadar su almalıyız. Örneğin 72 kg ağırlığındaki birisinin günlük su ihtiyacı en az 2 litredir. Bu ihtiyacın bir kısmının muhtelif yiyecekler yolu ile alındığını varsaysak bile bir yetişkinin günde en az 1,5 litre su içmesi gerekmektedir. Bu miktar beslenme uzmanlarınca yetişkinlere tavsiye edilen asgari miktardır.

5. Suyun İnsan Yaşamındaki Önemi Nedir?

Su, insan yaşamının temel kaynaklarından biridir. Beslenme içinde temel bir besindir. Yeryüzünde ilk yaşamın başladığı yerdir ve bizi çevreleyen tabiat ve canlıların yaşamı için de ikamesi olmayan, yaşam döngüsü için çok değerli bir elementtir.

Herhangi bir besin almadan 45-65 gün yaşayabilirken susuz ancak 9-10 gün hayatta kalabilmemiz suyun yaşamsal faaliyetlerimiz için önemini bize göstermektedir.

İnsan vücudunun % 60'ı sudur. Yani 70 kg bir bireyin 42 kilogramı sudan oluşmaktadır. Vücuttaki su oranının yeterli düzeyde tutulması yaşamsal önem taşıdığından vücuttan kaybolan miktarlarda su alınması zorunludur. İnsan vücudundan normal koşullarda ortalama günlük, deri yoluyla 500 mL, akciğerlerden solunum yoluyla 300 mL, idrar ile böbreklerden 1500 mL ve barsaklardan 200 mL olmak üzere toplam 2500 mL su kaybı olur.

T.C. Sağlık Bakanlığı'nda önerdiği gibi günde 2 litre su içmek;

- Optimum fiziksel performans için gereklidir.
- Gebelikte anne karnındaki bebeğin sağlığı için önem taşır.
- Yaşlı bireylerde vücut su miktarı, böbreklerin vücut su dengesini kontrolü ve susama duygusu azalır, bu nedenle yaşlılıkta su gereksinmesinin karşılanması önemlidir.
- Su, kabızlığı, böbrek taşlarının oluşumunu ve idrar yolları enfeksiyonlarını önler.
- Derinin sağlığı için gereklidir.

İçilen su her zaman sağlıklı ve güvenilir olmalıdır. Ambalajlı suyun önemi de burada ortaya çıkar. Ambalajlı Su üretimi kaynaktan şişelenme sürecine kadar olan tüm aşamalarda ileri hijyen şartları sağlanarak gerçekleştirilir. Ambalajlı Su, kaynaktan çıkan suyun tüm özelliklerini taşır.

Pınar Su, Ülkemizdeki kaliteli su kaynaklarımızı, yetişmiş insan gücümüzü ve modern teknolojiyi kullanarak, kanunlara ve diğer yasal düzenlemelere titizlikle uyularak, tüketici sağlığı açısından %100 ürün güvenilirliğini sağlayacak nitelikte ve toplam kalite ilkelerine uygun olarak toplumumuzun sağlıklı ve kaliteli Ambalajlı Su ihtiyacını karşılamaya yönelik üretim yapılmasını sağlamaktadır.

Pınar su aynı zamanda sürdürülebilir bir ekosistem için çevre konusundaki tüm yasal şartları karşılamak, çevreyi korumak, çevre kirliliğine neden olabilecek olası unsurları ortadan kaldırmak üzere faaliyetlerini yürütmektedir. Bu faaliyetler sırasında kullanılan doğal kaynakları mümkün olabilen en verimli şartlarda tüketmek, üretim, nakliye, depolama faaliyetleri sırasında kullanılan enerji verimliliğini arttırmaya yönelik tedbirleri geliştirmek, tüketiciye ulaştırılmasına kadar geçen süreçlerde kullanılan ambalaj malzemelerini optimize etmek ve geri kazanımını sağlamak, çevre duyarlılığını sürekli artırmak için de çalışmalar yürütmektedir.

6. Hava soğukken de su kaybeder miyiz?

İnsanlar sıcak havalarda daha fazla terleme eğilimi gösterse de, sıvı kaybı kış aylarında da bir sorun olabilir. Snowboard, buz pateni ve kayak gibi kış faaliyetlerinde harcanan yüksek enerji oranları ve kalın giysilerin giyilmesi önemli ölçüde terleme ve sıvı kaybına yol açabilir.

Bu nedenle, kış aylarında bile yorgunluğa, baş ağrısına ve kas kramplarına neden olabilecek sıvı kaybına dikkat edilmesi gerekir. Kendinizi korumanın en iyi yolu gün boyunca sıvı tüketmektir.

7. Tüketicilerin Su Tüketiminde Dikkat Etmesi Gereken Hususlar Nelerdir?

Tüketeceğimiz su markasını belirlerken mutlaka bilinçli ve seçici olmalı, fiyatının ucuz olmasına aldanmamalı, aşağıdaki hususlara özellikle dikkat etmeliyiz :

- ✓ Taklit üretim olup olmadığına,
- ✓ Suyun renksiz, kokusuz ve berrak olmasına,
- ✓ Sağlık Bakanlığından ruhsatlı olarak üretildiğine,
- ✓ Ambalajının iç ve dış yüzeylerinin temiz, bakımlı ve iyi görümlü olmasına,
- ✓ Ürünün kapağında kabartma logo ile marka ismi bulunduğuna,
- ✓ Kapak çevresinde marka adının yazılı olduğu ürün emniyet bandı bulunmasına,

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	6/17

- ✓ Şişe kapağında suyun dolun ve son kullanma tarihleri ile üretim parti seri numarası bulunmasına.

8. Kullandığınız Suyun Güvenli Olduğunu Nereden Anlarsınız?

Ambalajlanmış sular Sağlık Bakanlığı tarafından düzenli olarak analizlerle denetlenmektedir. Tüketiciler su kapaklarının sıkıca kapalı olduğuna dikkat etmelidir. Etiket bilgilerinde Sağlık Bakanlığı izin tarih numarası bulunmalıdır.

Su rengi berrak olmalı, bulanık, yeşilimsi olmamalıdır. Etiket solmuş, şişe şekli bozulmuş sular satın alınmamalıdır. Tüketiciler ambalaj üzerinde suyun adını görmelidir. Suyun adı 4 farklı yerde de bulunmalı ve aynı olmalıdır.

- ✓ Damacananın gövdesindeki etikette yazılı olan marka ismi
- ✓ Damacananın kapağında kendinden kabartmalı harflerle yazılı marka ismi
- ✓ Damacananın gövdesinde kendinden kabartmalı harflerle yazılı olan marka ismi
- ✓ Damacananın emniyet bandında yazılı olan marka ismi

Bunlardan bir tanesi bile farklı isimde ya da isimsiz ise o damacananın taklit doldurulduğu kolayca anlaşılır.

9. Şişelenmiş Sular Nasıl Sınıflandırılır?

Sağlık Bakanlığı Doğal Mineralli Sular Yönetmeliği ve İnsani Tüketim Amaçlı Sular Yönetmeliği'ne göre sular aşağıdaki şekilde sınıflandırılmaktadır.

a) Doğal Mineralli Su

Yerkabuğunun çeşitli derinliklerinde uygun jeolojik şartlarda doğal olarak oluşan, bir veya daha fazla kaynaktan yeryüzüne kendiliğinden veya teknik usullerle çıkartılan, mineral içeriği, kalıntı elementleri ve diğer bileşenleri ile tanımlanan, her türlü kirlenme risklerine karşı korunmuş Doğal Mineralli Su Yönetmeliğinin 5 inci, 6 ncı ve 7 nci maddelerinde belirtilen özellikleri haiz olan ve 8 inci madde gereği onaylanan yeraltı sularını,

b) **Kaynak Suyu**

Jeolojik koşulları uygun jeolojik birimlerin içinde doğal olarak oluşan, bir veya daha fazla çıkış noktasından yeryüzüne kendiliğinden çıkan veya teknik usullerle çıkartılan ve İnsani Tüketim Amaçlı Su Yönetmeliğinin 36ncı maddesinde izin verilenler dışında herhangi bir işleme tabi tutulmaksızın Ek-1'deki nitelikleri taşıyan, etiketleme gerekliliklerini karşılayan ve satış amacı ile ambalajlanarak piyasaya arz edilen yer altı sularını,

c) İnsani Tüketim Amaçlı Su

Orijinal haliyle ya da işlendikten sonra, dağıtım ağı, tanker, şişe veya kaplar ile tüketime sunulan içme, pişirme, gıda hazırlama ya da diğer evsel amaçlar için kullanılan bütün sular ile suyun kalitesinin, gıda maddesinin nihai halinin sağlığa uygunluğunu etkileyeceği durumlar haricinde insani tüketim amaçlı ürünlerin veya gıda maddelerinin imalatında, işlenmesinde, saklanmasında veya pazarlanmasında kullanılan bütün suları,

d) İçme Suyu

Jeolojik koşulları uygun jeolojik birimlerin içinde doğal olarak oluşan, bir çıkış noktasından sürekli akan veya teknik usullerle çıkarılan ve Bakanlıkça uygun görülen dezenfeksiyon, filtrasyon, çöktürme, saflaştırma ve benzeri işlemler uygulanabilen ve parametre değerlerinin eksiltilmesi veya arttırılması suretiyle Ek-1'deki parametre değerleri elde edilen, etiketleme gerekliliklerini karşılayan ve satış amacı ile ambalajlanarak piyasaya arz edilen yer altı sularını,

e) İçme-Kullanma Suyu

Genel olarak içme, yemek yapma, temizlik ve diğer evsel amaçlar ile, gıda maddelerinin ve diğer insani tüketim amaçlı ürünlerin hazırlanması, işlenmesi, saklanması ve pazarlanması amacıyla kullanılan, orijinine bakılmaksızın, orijinal haliyle ya da arıtılmış olarak ister kaynağından isterse dağıtım ağından temin edilen ve Ek-1'deki parametre değerlerini sağlayan ve ticari amaçlı satışa arz edilmeyen suları ifade eder.

10. Ambalajlı Su ile Çeşme Suyu Arasındaki Fark Nedir ?

Ambalajlı sular yönetmelik gereği ilk çıktığı haliyle temiz ve sağlıklı olmak zorundadır, ilave bir işleme gerek kalmaksızın direkt olarak suyu kaynağından içebilirsiniz. Suyun temizliği yeryüzüne ilk çıkış noktasından, tam otomatik makinelerde şişeye dolununa ve kapatılmasına kadar çok sıkı kontrol altındadır. Diğer taraftan genel olarak suyun çeşmeye kadar olan yolculuğu farklıdır: çeşme suyunda su kaynakları dereler şeklinde yüzey sularına dönüşmekte ve bu sular yüzeyden

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	7/17

bulaşan her türlü kirletici unsurları da (zirai ve tarım ilaçları kalıntıları, ağır metaller, parazit, mikrop ve virüsler) taşıyarak toplanma havzalarına ya da barajlara gelmektedir. Bu şekilde toplanmış sular muhtelif filtreleme, klorlama ve dezenfeksiyon işlemlerinden geçirildikten sonra su, şebeke boruları vasıtasıyla konutlara pompalanmaktadır.

Bu proseslerde kullanılan klor gibi dezenfektanlar sağlık açısından uzun vadede kanserojen riskler taşımaktadır, ayrıca gerek binaya ulaşan dış şebeke borularında ve gerekse bina içindeki iç şebeke borularında ve bina içi su depolarında var olabilecek her türlü yabancı madde, pas, toprak, parazit, mikrop ve virüsler gibi unsurlar da çeşme suyu içinde son tüketiciye ulaşabilmektedir. Ayrıca, çeşme suyunda, özellikle su depoları önemli bir sorun kaynağıdır. Ambalajlı Su, Sağlık Bakanlığı'nın çok sıkı olan yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alındığı, sürekli denetim altında olduğu ve halk sağlığı açısından bir risk taşımadığı yönünde bir güvencenin var olduğu anlamını taşır. Yapılan üretim hacimlerinde, hizmet verilen tüketici sayılarında ve bu nedenle de kalite anlayışında çeşme suyu ile ambalajlı sular arasında büyük bir farklılık vardır. Çeşme suyunda kamu tarafından çoğu kez yüz binlerin ya da milyonların kullanma ve içme suyu ihtiyacını vasat kalitede dahi olsa karşılama zorunluluğu söz konusu iken; ambalajlanmış sularda nispeten çok daha az miktarlarda içme suyu ihtiyacını en iyi kalitede karşılamak şeklindeki ticari düşünce esastır.

11. Doğal Kaynak Suyu ile İçme Suyu Arasındaki Fark Nedir ?

Doğal kaynak suları ilgili yönetmeliğin izin verdiği durumlar dışında herhangi bir işleme tabi tutulamaz. Doğal kaynak sularında suyun kaynağında uygun olması gerekir. İçme suları çöktürme, saflaştırma, filtrasyon vb. işlemlerden geçirilebilir.

12. Suyun Sertliği Ne Demektir?

Genel olarak suyun sertliği, kalsiyum seviyesi olarak kabul edilmesine rağmen suyun sertlik derecesi içerdikleri erimiş kalsiyum, magnezyum vb. minerallerin tuzlarından ileri gelmektedir. Sertlik değeri, suyun yeryüzüne çıkması sırasında süzülürken temas ettiği topraklardaki ve kayaç yapılarındaki minerallerin suda çözünmesiyle ortaya çıkar. Doğal kaynak suları sertlik değeri için, ilgili yönetmelikte bir limit belirlenmemiştir. Ancak kıyaslandığında kaynak suları daha fazla oranda mineral madde ile temas ettiklerinden yüzey sularından daha serttir ve bu sertlik başlıca Kalsiyum ve Magnezyum iyonlarından gelir. Sertlik/yumuşaklık değeri, içilebilir sular için bir kalite parametresi ya da göstergesi değildir.

13. Ürünlerimizin Sertlik Dereceleri Nedir?

Madran - sertlik = 1,5 - 2,0 Fr
Gökçeada - sertlik = 5 - 7,5 Fr
Uludağ - sertlik = 2,5 - 3,5 Fr

14. Sert sular ve yumuşak sular arasındaki farklar nelerdir?

Genel olarak suyun sertliği, Kalsiyum seviyesi olarak kabul edilmesine rağmen suyun sertlik derecesi içerdikleri erimiş Kalsiyum, Magnezyum vb. minerallerin tuzlarından ileri gelmektedir. Sertlik/yumuşaklık içilebilir sular için bir kalite parametresi ya da göstergesi değildir.

15. PC (Polikarbonat) Ne Demektir ?

Doğal Mineralli ve Doğal Kaynak Suyu dolusunda bir defadan fazla kullanılan ve su ile etkileşim yapmayan 19 Lt ambalajın üretildiği polimer hammaddesinin adıdır. T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından onaylanmış plastik ambalaj tedarikçilerinden temin edilmektedir.

16. PET (Polietilenterafitalat) Ne Demektir?

Doğal Mineralli ve Doğal Kaynak Suyu dolusunda bir defadan fazla kullanılmayan ve su ile etkileşim yapmayan 0,20-0,33-0,50-0,75-1-1,5-5-10L ambalajın üretildiği polimer hammaddesinin adıdır. T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından onaylanmış plastik ambalaj tedarikçilerinden temin edilmektedir.

17. Neden Ambalajlı Su?

Diğer alternatifleri (şebeke suları, arıtma cihazları ile elde edilen sular, kuyu ya da artezyen suları) ile karşılaştırıldığında; kaynağında doğal yapısı değiştirilmeden ambalajlanan, sürekli olarak T.C. Sağlık Bakanlığı denetiminde olan ve bünyesinde sağlığa yararlı çeşitli mineraller barındıran, son derece hijyenik koşullarda tüketime sunulan sular Ambalajlı Doğal Mineralli veya

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	8/17

Ambalajlı Doğal Kaynak sulardır. Bu nedenle sağlığımız açısından mutlaka Ambalajlı Suları tüketmeliyiz.

18. Şişelenmiş Bir Suyu Hangi Koşullarda Saklamalıyız?

Suyunuzu serin (5-15 derece), karanlık (güneş ışığından uzak) ve kuru (%50 nemden az) bir yerde saklamalısınız. Ambalajlar güneş ışığına maruz kalır ise özelliklerinden dolayı istenmeyen kokular ve maddeler suya geçebilir. Ayrıca özellikle suyunuzu kimyasallar, deterjanlar, temizlik maddeleri, benzin ve bunun gibi maddelerden mümkün olduğunca uzak tutmalısınız. Çünkü su saf bir maddedir ve bizim çevrede algılayamadığımız kokuları dahi yavaşça kendisine çekme özelliğini taşır. Uygun koşullarda tutulduğu sürece; şişe üstünde belirtilen raf ömrü boyunca şişeler saklanabilir.

19. Şişelenmiş Suyun Ömrünü Etkileyen Faktörler Nelerdir?

Depolama ve saklama koşulları ile kullanılan ambalaj malzemesinin özellikleri, suyun ömrünü etkileyen başlıca faktörlerdir. Ayrıca suyun açıldıktan sonra bekletme koşulları (sıcak ortam, açık olarak bekleme) da ömrünü etkilemektedir.

20. Damacana Sebilleri (Soğutucu ve Isıtıcı)

19 litre damacana sular, polikarbonat (PC) şişe içerisinde tüketime sunulmaktadır. Damacana sebili, 19 litrelik ambalajların tüketilmesine yardımcı bir ekipmandır.

Sebil muslukları ve iç kısım; ortamdaki hava ile temas ederek çalışmaktadır.

Dış ortam, soyunma odaları, spor salonları, sauna vb. buharlı, nemli ve kirli tüm ortamlar; mikropların üremesine, çoğalmasına, var olmasına yardımcı olurlar. Kısacası dış ortamdaki çeşitli uygunsuzluklar (yoğun koku, toz, vb. kirler), suda olumsuz etkilere zaman zaman yol açabilmektedir.

Sebil;

- ✓ Nemli, buharlı ortamlarda tutulmamalıdır.
- ✓ Direkt güneş ışığına konulmamalıdır.
- ✓ Toz, toprak akışının çok olduğu bölümlerde tutulmamalıdır.
- ✓ Temizliğine dikkat edilmelidir.
- ✓ Dış yüzeyi, her gün tozlardan uzaklaştırılmalıdır.
- ✓ Musluk ağızları gelişi güzel, temiz olmayan bezler ile temizlenmemelidir.

21. Damacana Pompa Temizliği

Pompalar kullanılmadan önce mutlaka yabancı koku içerip içermediği ve temiz olup olmadığı kontrol edilmelidir. Pompa musluğundaki tıpa sürekli kapalı tutulmalıdır.

Pompa temizliği önerisi:

- ✓ Su pompası damacananadan sökülür.
- ✓ Bir su bardağı kaynar su hazırlanır.
- ✓ Damacana içerisine giren borunun önce iç ve dış kısmı; temiz bir fırça ile temizlenerek varsa görünür kirler uzaklaştırılır.
- ✓ Sonra kaynar su içeren bardağa daldırılır ve kaynar su pompaya çekilir, musluğundan akıtılır.
- ✓ Bu işleme bardak içindeki kaynar su bitene kadar devam edilir.
- ✓ Pompanın dış yüzeyi de temizlenerek, damacanaya geri takılır.
- ✓ Sebil ve pompalarınızı deterjan ile yıkıyorsanız, bolca durulayınız. Unutmayın yetersiz durulama sonucunda deterjan kokusu ve tadı suya geçecektir.

22. Geri Dönüşüm Nedir?

Uluslararası Geri Dönüşüm Sembölü

Geri dönüşüm terim olarak; kullanım dışı kalan geri dönüştürülebilir atık malzemelerin çeşitli geri dönüşüm yöntemleri ile hammadde olarak tekrar imalat süreçlerine kazandırılmasıdır. Tüketilen maddelerin yeniden geri dönüşüm halkası içine katılabilmesi ile öncelikle hammadde ihtiyacı azalır. Böylece insan nüfusunun artışı ile paralel olarak artan tüketimin doğal dengeyi bozması ve doğaya verilen zarar engellenmiş olur. Bununla birlikte yeniden dönüştürülebilir maddelerin tekrar hammadde olarak kullanılması büyük miktarda enerji tasarrufunu mümkün kılar. Atık malzemelerin hammadde olarak kullanılması çevre kirliliğinin engellenmesi açısından da önemlidir. Kullanılmış kağıdın tekrar kağıt imalatında kullanılması hava kirliliğini %74-94, su kirliliğini %35, su kullanımını %45 oranında azaltabilmektedir. Örneğin bir ton atık kağıdın kağıt hamuruna katılmasıyla 8 ağacın kesilmesi önlenmektedir.

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	9/17

Geri Dönüşebilen Maddeler: Cam, Kâğıt, Alüminyum, Plastik, Piller, Motor yağı, Akümülatörler, Organik atıklar, Elektronik atıklar.

23. Bir damacana Kaç Kez Kullanılmaktadır?

19L Damacana şişelerinde kullanılan hammaddenin kimyasal adı polikarbonattır. Polikarbonat malzemenin kullanımına; T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yayınlamış olduğu *Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemelere Dair Yönetmelik* hükümleri gereğince izin verilmektedir. Bununla beraber tedarik edilen bu şişelerin T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı İl Kontrol Laboratuvarları tarafından Toplam Migrasyon, Ekstraksiyon, Boya geçirgenliği, Infrared Spektrumu vb. analizlerle de uygunluğu tespit edilmektedir.

Damacana şişeler; İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hk. Yönetmeliğin 31. Maddesinin a bendinde belirtildiği şekilde "...Geri Dönüşlü kaplar üretim tarihinden itibaren en fazla beş yıl veya 75 kez kullanılır..."

24. Kullanım sayısı damacana şişenin güvenli olmasını etkiler mi?

Şişelerin her biri tek tek çalışanlarımız tarafından ters çevrilerek üretim tarihleri kontrol edilir, 5 yıl üzerindeki şişeler hurda alanına ayrılır ve kesilerek kullanımdan kaldırılır.

Şişeler, kırık veya çatlak olacak şekilde hasarlı olmadığı sürece, şişe dış yüzeyinde bulunan çizikler, suyun temas ettiği şişe iç yüzeyini etkileyecek derinlikte/boyutta olmadığından şişenin içindeki suyun güvenli olmasını engellemez. Şişelerin dış yüzeyinde bulunan bu çizikler nedeni ile kullanımdan kaldırılması, çevresel atık miktarının artmasına neden olacaktır. Ürün güvenliğini etkilemeyen boyuttaki şişe yıpranmaları, şişelerin çevrim süresi dolmadığı sürece suyun güvenli tüketimi konusunda risk oluşturmaz.

25. Damacanalarda hangi şartlarda üretilmektedir?

19L polikarbonat şişe ve 15L cam şişe dolusunda kullanılan ambalajlar geri dönüşlü ambalajlardır. Tüketicilerimizin kullanımı sonrası bayilerimiz tarafından geri alınan şişeler tesislerimize ulaştıktan sonra ilk kontrolleri yapılır. Bu kontrol basamağında; koku, yabancı madde, hasar, yıpranma ve bozulmalar kontrol edilir. İlk kontrolleri yapılan şişelerin doluma uygunluğu onaylandıktan sonra hatta beslenir. Bu basamaktan sonra şişeler, dış yüzey yıkama makinesine gönderilir. Dış yüzey temizliği sonrasında, şişeler tam otomatik makinelerde, el değmeden, profesyonel ve kullanımı onaylı temizlik malzemeleri kullanılarak yıkama işlemlerinden geçirilir. Yıkama işlemleri tamamlanan şişeler; dolum hatlarında, el değmeden doldurulur, kapaklanır. Kapakların üst bölümüne tarih ve parti numarası kodlanır ve kapak emniyet bandı ile çevrelenir. Bu işlemlerden sonra hat üzerinde yer alan röntgen kontrolü yardımıyla ürün güvence altına alınır.

26. Damacana kapak rengi neyi ifade eder?

Polikarbonat (PC) ve cam damacanalarda kapak rengi mavi ve tonlarıdır. Tercih edilen renk özel bir durum ifade etmeyip tüm kapaklarımız ilgili yönetmelik gerekliliklerini sağlayacak şekilde gıda ile temasa uygundur.

27. Damacanalarda Temizlemek İçin Ne Kullanılıyor? Yıkama Kimyasalları Şişede Kalıyor mu?

Damacana ambalajlar dolum işleminden önce bir dış yıkama ünitesinden, dört ayrı iç yıkama ünitesinden geçmektedir. Bu iç yıkama ünitelerinde deterjanlı, sıcak ve dezenfektanlı su ile yıkanmaktadır. Ayrıca durulama işleminin güvenilirliğini sağlamak için sürekli olarak deterjan ve dezenfektan kalıntı analizi yapılmaktadır. Yani üretilen damacana ambalajlar deterjan ve dezenfektandan tamamen arındırılmaktadır. Bu nedenle damacanalarda son derece sağlıklı ve güvenilirdir.

Yıkama prosesinde kullanılan tüm kimyasallar Biyosidal Ürünler Yönetmeliği kapsamında T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Müdürlükleri tarafından izin verilen ürünler kullanılır.

28. Damacana Suyu Depolamak/Servis Etmek Amacıyla Farklı Kaplara Aktarılmalı mıdır?

Kullanılan ambalaj malzemelerin sağlıklı olması nedeniyle saklamak amaçlı başka kaplara aktarılmasına gerek yoktur. Servis amaçlı olarak ambalajlı suyu başka kaplara aktarılabilir ancak ilgili kapların düzenli olarak temizlenmesi ve hijyeninin sağlanması gerekmektedir.

29. Damacana Şişelerinin Altındaki Rakamlar Neye İfade Etmektedir?

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	10/17

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği EK2 a maddesi gereğince numaralandırılmış olan 7 ile 19'a kadar olan rakamları, numaralandırılmamış diğer plastik ambalaj malzemelerini ifade etmektedir.

EK-2 a-PLASTİKLER İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

Polietilen teraftalat	PET	1
Yüksek yoğunluklu polietilen	HDPE	2
Polivinilklorür	PVC	3
Düşük yoğunluklu polietilen	LDPE	4
Polipropilen	PP	5
Polistiren	PS	6
Diğer		19

İlgili yönetmeliğin 20.maddesine göre; Ambalajlar, piyasaya sürenler tarafından bu yönetmelikte belirtilen esaslara uygun olarak toplama ve geri kazanım sistemine dâhil olduğunun belirtilmesi ve tüketicinin bilgilendirilmesi amacıyla işaretlenir. Bu işaretleme, piyasaya sürenin kayıt altında olduğunu ve geri kazanım konusunda dâhil olduğu sistemi gösterir. Yönetmeliğe göre bu numaraların ambalaja basılması gönüllülük esasına dayanır. Bu rakamların, damacanalarda sağlığı açısından güvenilirliği ile hiçbir ilişkisi yoktur.

30. Ürünlerimizin pH Dereceleri Nedir?

Su kaynaklarımız, doğal olarak oluşan jeolojik yapılardır. Herhangi bir işleme tabi tutulmaksızın, kendine has özelliklerini oluşturan kimyasal ve fiziksel özellikleri korunacak şekilde ambalajlanır. Bu nedenle; su kaynaklarındaki doğal değişkenlikler kimyasal özelliklerinde kabul edilebilir düzeyde değişikliklere sebep olabilir. Analiz edilen suyun sıcaklığı ya da bu doğal değişiklikler anlık olarak ölçülen pH değerini belirli oranlarda değiştirebilir.

Etiketlerimizde yer alan pH değerleri ise kaynaklarımızın ruhsatlandırılması sürecinde Sağlık Bakanlığı tarafından alınan ve analiz edilen numuneye ait anlık değerlerdir.

Bu nedenle de etiket gösterge değeri ile periyodik analiz raporları sonuçlarında pH değerleri küçük farklılıklar gösterebilir.

Doğal Kaynak Sularında, ilgili yönetmeliğe göre pH 6,5–9,5 arasında olması uygun görülmektedir.

Madran pH = 7,45

Gökçeada pH = 8,20

Uludağ pH: 7,24

31. Alkali Su Nedir ? Sağlık veya Zayıflama İle Bir İlişkisi Bulunmakta mıdır ?

Suyun doğal olarak yapısında bulunan hidrojen ve hidrosit iyonlarının miktarı asidite ve alkalinite özelliğini belirler. PH'ı 7'den düşük olan sular asidik, 7 olan nötr, 7'den yukarı olan sular da alkalidir. Doğal Kaynak Sularında yönetmelik pH 6,5–9,5 arasında olmasını uygun görmektedir. Doğal Mineralli Sularda ise yönetmelikte pH için bir limit değeri belirtilmemektedir. Alkali su iyon miktarları veya pH'sı ayarlanmış bir su türüdür.

Bazı alkali su üreticileri/kişiler bu suların vücuda daha fazla enerji sağladığını ve anti-aginge yardımcı olacağını, alkali suyun meyve ve sebzeler ile aynı etkiyi yaptığını ve kandaki asitliği karşıladığını iddia etmektedir. Alkali su satan kişi/kuruluşlar yüksek pH'ın daha fazla enerji, hızlı metabolizma, ağırlık kaybı ve hatta vücut yaşlanmasını yavaşlattığını ileri sürmektedirler. Ancak; birçok klinik araştırmada alkali sular hakkındaki iddiaları destekleyen veriler bulunmamaktadır. Araştırmaların çoğu laboratuvar hayvanları üzerinde yapılmıştır ve suyun bu alandaki yararları kanıtlanmamıştır. Alkali su tüketimi mucize bir uygulama değildir. Sağlıklı beslenme ve sağlıklı zayıflamada tek bir besin veya içecek mucize olarak nitelenemez.

Buna karşılık karbonhidratlar, proteinler, yağlar, mineral ve vitaminler olarak sınıflanan besin öğelerinin vücudumuzun ihtiyacı doğrultusunda alınması ile sağlıklı ve kaliteli bir yaşam sağlanabilmektedir.

32. PET su şişelerinin çevreyi kirlettiği söyleniyor, ne gibi önlemler almaktasınız?

Su ve meşrubat şişeleri dahil her türlü ambalaj malzemesinin çevre için, en azından görüntü kirliliğine yol açtığı bir gerçektir. Ancak bu durumun ortadan kaldırılması amacıyla Çevko Vakfı önderliğinde çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	11/17

Çevko Vakfı, Türkiye'de ambalaj atıklarının ekonomik ve düzenli geri kazanımı için sanayi, yerel yönetim ve tüketicilerin katılımları ile sürdürülebilir bir geri kazanım sisteminin kurulması amacıyla 1 Kasım 1991'de kurulmuştur.

Su firmaları, PET şişe yapmak için satın aldıkları her bir adet pet preform için yaptıkları geri-toplama bedeli ödemesi ile bu çalışmalara katkı sağlamaktadır.

Bizler de ÇEVKO üyesi bir kuruluş olarak; ÇEVKO ile yaptığımız anlaşma gereğince piyasaya sürdüğümüz PET dâhil diğer ambalaj atıklarını ÇEVKO aracılığıyla önemli ölçüde geri toplayıp yeniden değerlendirilmesini sağlamaktayız.

33. PET Sular güneşte-nemli-sıcak ortamda beklediğinde ne olur?

PET şişeler güneşte bekletilirse insan sağlığına zararlı etkisi olmasa da tat ve koku açısından sorun yaratan Asetaldehit oluşmaktadır. Güneşte, kapalı-sıcak-nemli ortamlarda bekletilen sular, kapakları açılmamış dahi olsa uygunsuz ortam koşulları nedeni ile "plastik kokusu", "plastik tat", "acı tat", "küf kokusu" vb. olarak adlandırılabilir kötü tat ve kokulara sahip olurlar.

Suların kısa süreli bile olsa araç içinde bekletilmesi, özellikle yaz döneminde, suda duyuşal değişikliklerin ortaya çıkmasına neden olur.

34. PET Şişelerdeki Sular 2 haftadan Uzun Süre Şişede Kaldığı Zaman Şişenin İçindeki Zararlı Maddeler Çözünerek Suyu Karıştırır mı?

Ambalaj malzemeleri ve raf ömürleri uzun süren araştırmalar sonucunda belirlenir. Ambalajlı suların üretiminde T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı ile T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından izin verilen ambalaj malzemeleri kullanılır. PET şişelerdeki sular raf ömürleri boyunca güvenle tüketilebilir.

35. Plastik Su Şişeleri Buzluğa Konmamalı mıdır?

Hızlı soğutma amacıyla PET su şişeleri kısa süreli olarak buzluğa konulabilir. Ancak unutulmamalıdır ki; su donma süresince genleşerek hacmi artar. Buzlukta unutulmuş uzun süre kalan PET şişe içerisindeki sular donar ve bunun sonucunda su şişesinin deforme olması söz konusu olabilir.

36. Kaynatma Sonrası Tortu Neden Olmaktadır? Tortu Olması Normal Midir?

Kaynatma sonrası görülen tortu suyun içinde doğal olarak bulunan başlıca kalsiyum, magnezyum ve benzeri minerallerin çökmesinden kaynaklanmaktadır. Bu tortu mineral açısından, özellikle kalsiyumca zengin olan sularda daha fazla olur. Sular kaynatıldığında ya da dondurulup tekrar sıvı hale döndürüldüğünde; kimyasal olarak içerik değişimine uğrarlar. Çünkü suda bulunan kalsiyum ve magnezyum, su katı hale geçtiğinde ya da kaynatıldığında kalsiyum ve magnezyum karbonat haline dönüşür.

37. Sularla İlgili Yetki Hangi Bakanlıktadır?

Ambalajlı Sular, T.C. Sağlık Bakanlığı yönetmeliklerine uygun olarak üretilmekte, işletmeler T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmakta ve tesisler yine T.C. Sağlık Bakanlığı ve Halk Sağlığı İl Müdürlükleri'nce düzenli olarak denetlenmektedir.

Sularla ilgili hükümler, 5179 sayılı "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun"un, aşağıda yer alan 26. maddesi gereği, her türlü gıda maddesinden ayrılmakta ve yetki tamamen T.C. Sağlık Bakanlığı'ndadır.

5179 no'lu Kanun - Sekizinci Bölüm - Özel Hükümler - Sularla ilgili hükümler - Madde 26 - Doğal kaynak, doğal maden, içme, tıbbî sular ile işlenmiş içme, işlenmiş kaynak ve işlenmiş maden suyu üretimi, uygun şekilde ambalajlanması ve satış esasları Sağlık Bakanlığınca belirlenir.

38. Su Analizleri Konusunda Yetkin Laboratuvarlar Bulunmakta mıdır ?

Türkiye'de su analizlerinin yapılmasında yetkili ve güvenilir laboratuvarlar Sağlık Bakanlığı'na bağlı İl Halk Sağlığı Laboratuvarları'dır.

39. Ürünlerimiz ile ilgili her türlü soru, sorun, öneri, eleştiri, teşekkür (övgü) ve bilgi talebi için müşterilerimiz nereye yönlendirilmelidir?

444 99 00 Pınar Su ve İçecek Müşteri Hizmetleri (Çağrı) Merkezi'ne yönlendirilmelidir.

40. 444 99 00 ücretlendirmesi müşterilerimiz için nedir?

444 99 00 hattı tüm Türkiye'de 81 ilin tamamında müşterilerimiz tarafından alan kodu çevirmeden aranabilmektedir. Alan kodu çevirmeden yapılan aramalarda müşterilerimiz, sabit hatlardan abone oldukları Telekom tarifesi üzerinden şehirçi görüşme bedeli kadar ücretlendirilirler. Görüşmenin şehirlerarası kısmı Telekom tarafından Pınar Su'ya fatura

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	12/17

edilmektedir. Detay bilgiyi Türk Telekom internet sayfasından da izleyebilirler (telekom özel servis numaraları olarak google'dan aranabilir).

Benzer şekilde Turkcell aboneleri ve Vodafone aboneleri de alan kodu çevirmeden direkt 444 99 00 çevirebilmektedirler. Bu aboneler de yine ilgili operatöre ait oldukları abonelik üzerinden Turkcell'den Turkcell'i ya da Vodafone'dan Vodafone'u arar gibi ücretlendirilmektedirler.

41. Pınar Su'daki Arsenik Oranı Nedir?

Pınar Madran suyunda arsenik değeri limitin çok altındadır, suyumuz arsenik varlığı ile ilgili herhangi bir risk içermemektedir. Sağlık Bakanlığınca da yapılan analizler ile de sürekli izlenmekte ve doğrulanmaktadır.

42. TDS nedir & Pınar Su TDS değeri nedir?

Toplam Çözünmüş Madde (kısaca TDS) sudaki Kalsiyum, Sodyum, Potasyum ve Klorür gibi vücudumuza yararlı, doğal minerallerin bütünüdür ifade eder.

Pınar Su TDS değerleri ortalama olarak aşağıdaki şekildedir;

Gökçeada : TDS 120-130 mg/L

Madran : TDS 60-70 mg/L

Uludağ : TDS 50-90 mg/L

43. Ürünleriniz TSE belgesine sahip midir?

Pınar Su Türkiye'nin TSE belgeli ilk ambalajlı su markasıdır. Madran, Gökçeada ve Uludağ Doğal Kaynak Sularımız TS 266 Türk Standartlarına uygun olarak üretilmekte ve her yıl düzenli olarak Türk Standartları Enstitüsü Uzmanlarınca denetlenmektedir. Ayrıca tüm tesislerimiz uluslararası TS ISO 9001 Kalite, TS ISO 14001 Çevre, TS ISO 22000 Gıda Güvenliği ve TS ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri Standartlarına uygun şekilde TSE tarafından her yıl denetlenmekte ve belgelendirilmektedir.

44. Suyumuzu belli periyotlarla değiştirmeli miyiz?

Pınar Su; Türkiye'nin en kaliteli doğal kaynak sularını, Pınar titizliği ve özeni ile yüksek hijyen standartlarında ambalajlayarak sizlere sunuyor. Pınar Su kaynakları dünyanın en çok oksijen barındıran kaynaklarından. İdeal mineral içeriği sayesinde Pınar Su'yu düzenli olarak tükettiğinizde vücudunuzun ihtiyacı olan ve sudan karşılayabileceği tüm doğal mineralleri alırsınız. Bunun için güvendiğiniz su markanızı değiştirmeniz gerekli değildir, tavsiye etmemekteyiz.

45. SODYUM İLE İLGİLİ BİLGİLENDİRME

"Doğal Mineralli Sular Hk. Yönetmelik" in 25. maddesi h ve j bölümlerinde doğal mineralli suların;

h) Sodyum miktarı 200 mg/L den fazla ise sodyumlu,

ı) Sodyum miktarı 20 mg/L den az ise sodyum diyetine uygun doğal mineralli su olarak nitelendirilebileceği belirtilmektedir.

"İnsani tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik" in 6. Maddesinde, yönetmelik kapsamında belirlenen kimyasal değerlerin aşılamayacağı belirtilmekte ve Ek1-C Gösterge Parametreleri'nde Sodyum için 200 mg/L üst limiti verilmektedir.

Pınar Su'ya ait markalarımızın içerdiği sodyum (Na) miktarları ise etiketlerimizde;

Gökçeada: 5,6 mg/L

Madran: 6,27 mg/L

Uludağ: 4,1 mg/L olarak belirtilmektedir.

Dolayısı ile Yönetmelik kapsamında; her üç suyumuz da farklı sodyum miktarlarına sahip olsalar da her biri "sodyum diyetine uygun" dur.

46. OZON İLE İLGİLİ BİLGİLENDİRME

Teknolojik olarak ozon; elektrik enerjisi yardımıyla havada bulunan oksijenin parçalanması yoluyla ya da saf oksijenden elde edilir. Ozon gazı; bu yönü itibarıyla ticari kullanımı olan tek doğal dezenfektandır. Ayrıca ozon, havada bulunan oksijenin parçalanması yoluyla elde edildiği için kararsız yapısı nedeniyle dezenfeksiyon görevini tamamladıktan sonra daima hammaddesi olan oksijene dönüşür.

Ozon gazının dezenfeksiyon sonrasında artık ve kalıntı bırakmayan tek dezenfektan oluşu, özellikle gıda sanayisinde kullanımını, diğer dezenfektanlara göre avantajlı kılmaktadır. Bulduğu ortamda gaz şeklinde bulunur, hiçbir katkı maddesi bırakmaz, gıdaya geçmez. Dünya Sağlık Örgütü (WHO)'nün yayınladığı raporda ozon ile dezenfeksiyon önerilmiştir. Ozon gazının

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	13/17

1997 yılında güvenilir gazlar (GRAS) sınıfına girmesiyle, ozonun gıda ambalajlamasında dezenfektan olarak kullanımı yaygınlaşmaya başlamıştır.

Üretimlerimizde boş şişelerimiz dolma öncesi ters dönerek ozonlu çalkalama suyu ile çalkalanarak dezenfekte edilir ve doluma kadar ters şekilde tutularak içerisindeki çalkalama suyu arındırıldıktan hemen sonra kaynak suyumuz doldurulur ve şişeler kapatılır. Yönetmeliğe uygun olan bu ozonlu çalkalama suyu prosesini, sektör genelindeki tüm büyük markalar uygulamaktadır, sektör standardı haline gelmiştir.

47. CAM DAMACANA ÜRÜNÜNÜN FİYATININ YÜKSEK OLMASI İLE İLGİLİ BİLGİLENDİRME
Pınar Yaşam Pınarım 15 Litrelik cam damacanası ile tüketicilerine yeni bir alternatif sunmaktadır. Cam; PET ve diğer PoliCarbon damacanaya göre çok daha maliyetli bir ambalajdır. Bununla beraber cam ambalajda olması sebebi ile üretim, nakliye ve bayi taşıma maliyetleri de daha yüksektir. Biz bunu makul ölçülerde tüketicilerimize yansıtmaya çalışmaktayız.

48. DAHA HAFİF ŞİŞE (ÇEVRE İKONLU) ETİKETLERİ NEYİ İFADE ETMEKTEDİR?
PET şişe ürünlerimizde yer alan "Daha hafif şişe, ağırlığı %... azaltılmıştır" ikonunda belirtilen oranlar; tüm Pınar Su tesislerinde üretilmekte olan "Pınar Yaşam Pınarım" markalı ürünlerin üretimi için kullanılan PET şişe ambalaj malzemesinin 2,5 yıl süre zarfındaki azaltım miktarının hesaplanması sonucunda belirlenmiştir.

2011 yılı 2. Yarısı itibariyle başlayan bu süreçte, PET şişe üretimimizde kullanılan ambalaj ve kapak malzemelerinin plastik miktarı azaltılarak, çevresel atık miktarı azaltılmış ve çevreye duyarlı üretim koşulları geliştirilmiştir. Aynı zamanda, düşük gramajlı şişelerin imalatı için şişirme sürecinde daha az enerji tüketilerek enerji verimliliği artırılmış ve üretim tesislerinin karbon ayak izi düşürülmüştür.

Yeni ve teknolojik yatırımlar da gerektiren bu çalışmalar ile **0,33 lt ürünlerimizde % 23, 0,5 lt ürünlerimizde %26, 1,5 lt ürünlerimizde %18 ve 5 lt ürünlerimizde %12** olacak şekilde ambalaj ağırlıklarımızı düşürmeyi başarmış bulunmaktayız. Özetle amacımız; yapılan iyileştirmelerle doğaya olan atık miktarını azaltmak, etiketlerimize yerleştirdiğimiz bilgilendirici ikon ile de; tüketicilerimizi bu konuda bilgi ve bilinçlendirmek ayrıca konuya dikkat çekerek, duyarlı hale getirmektir.

49. Neden Talog Kapak?

Talog kapak cam ürünlerimizde kullanılan kapaklardır. Talog tüketicilerin ve ürünlerin güvenliğini sağlar. Üzerindeki plastik dokunulmazlık bandı ürünün orijinal olduğunu garanti eder ve kapak açılıp kapandığında kullanıcının yaralanmamasını sağlar. Özel biçimi sayesinde, daha kolay ve güvenli bir tutuş imkanı sunar, kapağın açılmasını kolaylaştırır.

50. Arıtma Cihazları Sağlıklı Mıdır?

Suların doğal yapısında bulunan ve insan sağlığına yararları olan minerallerin, arıtma cihazlarından geçirildiklerinde, cihazlarının yapılarında bulunan özel filtreler nedeniyle neredeyse tamamı suyun yapısından ayrılır. Su böylece saf suya yakın hale dönüşür ve elektrik iletkenliğinde büyük oranda azalma gözlenir. Ayrıca arıtma cihazlarında kullanılan ve su ile temas eden filtreler, zamanında ve uygun şekilde temizlenmezse/değiştirilmezse ciddi mikrobiyolojik risk oluşturabilirler ve bu şekilde tüketilmeleri sağlık riski yaratabilir.

51. Arıtma cihazlarının tanıtımında kullanılan yöntemler doğru mudur?

Arıtma Cihazlarının tanıtımında kullanılan ve genel olarak suyun renk değiştirmesi, köpürmesi gibi reaksiyonlar, satıcılar tarafından kullanılan yanıltıcı görsel şovlardır. Suyun niteliğine dair herhangi bir bilimsel dayanağı bulunmayan bu yöntemler basit fiziksel ve elektrokimyasal reaksiyonların doğal sonuçlarıdır.

Örneğin; elektrot denen çubukların ambalajlı suyu daldırılması (elektroliz işlemi) ve suyun sarımsı kahverengi bir renk alması durumu suda doğal olarak bulunan Demir (Fe) elementi ile Klorun (Cl) reaksiyonu sonucu meydana gelir. Ters ozmoz sistemi ile çalışan arıtma cihazlarındaki suya daldırıldığında ise; artırılmış suda bu iyonlar bulunmadığı ya da çok az bulunduğu için renk değişimi olmaz.

52. Doğal kaynak suyu ile arıtma sular arasındaki farklar nelerdir?

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	14/17

Doğal Kaynak Suları sağlık açısından son derece faydalı mineralleri bünyesinde bulundurur. Kaynaktan yeryüzüne çıktığı haliyle ambalajlanır. Su işletmeleri T.C. Sağlık Bakanlığı kontrol ve değerlendirmesi sonucunda verilen ruhsatlarla, T.C. Sağlık Bakanlığı ve İl Sağlık Müdürlüklerinin düzenli denetimleri altında, AB'ye tam uyumlu yönetmelik çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Ayrıca Pınar Su olarak; Doğal Su Kaynaklarımız her türlü yerleşim, tarım, sanayi ve turizm alanları gibi kirletici faktörlerden uzakta dağlar ve ormanlar gibi doğal koruma alanlarında yer almaktadır. Bu nedenle kaynağından ilk çıktığı haliyle saf, temiz, güvenli ve sağlıklıdır. Herhangi bir arıtma işlemine ihtiyaç duyulmadan, kaynağındaki doğal yapısı korunarak ve modern teknolojiler kullanılarak el değmeden ambalajlanırlar. Arıtma cihazları ile arıtılarak elde edilen sular ise arıtma öncesinde pek çok kirliliği ve olumsuz faktörü bünyesinde bulunduran, arıtma sonrasında ise bünyesindeki olumsuzluklardan hangi ölçüde arındırılabilirdiği bilinmeden tüketilen sulardır.

53.Damacana Ambalajlar Neden 19 litre'dir?

Damacana ürünü uluslararası literatürde galon birimi ile değerlendirilmektedir. 1 galon 3,8 litre'dir. 1 damacana 5 galon'dan yani 19L'den oluşmaktadır (standart ölçü).

54.Açılan Bir PET Ürünün Tüketim Ömrü Ne Olmalıdır?

Suyun açıldıktan sonra bekletme koşulları (sıcak ortam, açık olarak bekleme) tüketim ömrünü etkilemektedir. 5 litre üzerindeki ambalajlı ürünlerin maksimum 3 veya 4 gün içerisinde, küçük ambalajların ise özellikle ağız teması söz konusu olduğundan gün içerisinde tüketilmesi önerilmektedir.

55.Polikarbonat (PC) ve PET Ambalajlı Suların Raf Ömürlerinin Farklı Olmasının Nedenleri Nelerdir? Ürünlerimizin Raf Ömürleri Nedir?

Ambalajları suların raf ömürleri; ambalaj özellikleri, mineral konsantrasyonu, üretim-ambalajlama teknolojilerinin özellikleri ve suyun saklanma koşullarına bağlıdır.

a) *Şişe ambalajının hava geçirgenliğinin derecesi:* Şişe ambalajının cinsi ve kalınlığı hava geçirgenliğini belirler. Bu da sonuçta sözkonusu ambalajın dış ortam kokularına karşı korunmalı olup olmayacağını belirler. Cam şişede bu sorundan bahsedilemezken, moleküler yapılarından dolayı PET ve PC ambalajlardaki sular için dış ortam kokularına karşı korunma sağlanmalıdır.

b) *Suyun mineral konsantrasyonu (sert veya yumuşak oluşu):* Yumuşak suların mineral konsantrasyonu daha az ve daha saf olduklarından ortamdaki kokuları sert sulara göre daha fazla çekerler.

c) *Üretim aşamasında %100 hijyenin sağlanıp sağlanmadığı konusu:* Eğer üretim aşamasında tam bir hijyen sağlanamaz ise dolum esnasında suyun içinde çok az miktarda mikroorganizma kalsa bile ilerleyen günlerde suyun bozulması (yeşillenme, pamukçuk yapma gibi) kaçınılmaz olacaktır.

d) *Şişelenmiş suyun depolama ve saklanma koşulları:* Özellikle hava ve koku geçirgenliklerinden dolayı PET ambalajındaki suların iyi şartlarda saklanması gerekir; bu kalitesinin korunmasına ve dolayısıyla kullanma ömrüne olumlu etki eder.

Yönetmelik, geri dönüşlü ambalaja doldurulan suların maksimum 3 ay raf ömrü olabileceğini belirtmektedir. Pınar Su; PC damacana raf ömrümüz 2 ay, Cam damacana raf ömrümüz 3 ay, PET ürünlerimiz için ise 12-18 aydır.

56.Florürün Etkileri Nelerdir? Pınar Su Ürünleri Florür İçeriyor mu?

Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) İçme Suları için Kılavuzu (Guidelence for Drinking Water Vol1 Edition 3)'na göre; 10mg/L'den daha fazla Florür içeren suların sık ve yoğun tüketiminin tüketiciler üzerinde olumsuz nörolojik etkilere sebep olabileceği belirtilmektedir.

Tüm kaynaklarımızda (Gökçeada, Madran, Uludağ) Florür konsantrasyonlarımız 0,03 mg/L düzeyini geçmemekte ve ayrıca hiçbir ürünüme Florür ilavesi yapılmamaktadır. Dolayısı ile ürünlerimizin tümü Florürün olası olumsuz etkileri bakımından tüketici sağlık riski oluşturabilecek düzeyin çok çok altındayız. Guideline for Drinking Water Vol1 3. Edition'a göre; Sürekli ve çok tüketmek kaydı ile

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	15/17

>1,5mg/L içeren sular: Diş fluorisisi denilen bir rahatsızlığa

3-6mg/L içeren sular: iskelet sistemi fluorisisi denilen bir hastalığa

>10mg/L içeren sular: nörolojik hastalıklara

57. Bisphenol A (BPA) nedir? Suyu Geçer mi?

Bisphenol A, polikarbonat plastik ve yapay reçinelerin yapımında kullanılan endüstriyel bir organik kimyasaldır. 40 yılı aşkın süredir güvenle kullanılmaktadır. Bisphenol A, PET plastik üretiminde kullanılmaz. PET genellikle tek kullanımlık servis eşyalarında, su ve içecek şişelerinde tercih edilen bir ambalaj malzemesidir.

BPA, bir çeşit saydam ve sert plastik olan polikarbon üretiminde kullanılmaktadır. BPA kalıntıları, aynı zamanda yiyecek ve içecek konserve kutularında koruyucu ve astar amaçlı olarak kullanılan 'yapay reçine'de de bulunmaktadır. BPA'nın çok çok az bir miktarı, polikarbonat plastik ya da yapay reçine kaplamasından yiyecek ve içeceklere geçebilir. Avrupa Gıda Güvenlik Kurumu, Avustralya Yeni Zelanda Gıda Standartları Kurumu ambalajlarda kullanılan BPA malzemesinin güvenilir olduğu ve ambalajlarda kullanılmakta olan BPA seviyelerinin bebeklerin ve yetişkinlerin sağlığı açısından herhangi bir risk taşımadığı yönünde açıklamada bulunmuşlardır.

Normal şartlarda BPA su içerisinde çözünmemektedir. Çözünse bile seviyeleri saptanılabilir boyutlara ulaşmamakta, otoritelere göre de insan sağlığı açısından herhangi bir risk oluşturmamaktadır. Amerikan Çevre Koruma Ajansı ve Avrupa Gıda Güvenliği Kurumu standartlarına göre insan sağlığı için güvenli olmayan boyutlara ulaşması için 80 kg olan bir bireyin günde 2000 litre su tüketmesi gerekmektedir.

58. Gıda Güvenliği Hareketi adlı Oluşum Tarafından Yayınlanan "Türkiye Ambalajlı Su Raporu" Ne Anlama Gelmektedir?

Doğal Kaynak Suları ve Doğal Mineralli Suların üretimi, uygun şekilde ambalajlanması ve satışına ilişkin usul ve esaslar ile teknik ve hijyenik şartlara uygunluğu, kalite standartlarının sağlanması, kalite standartlarının izlenmesi ve denetimi ile ilgili usul ve esaslar T.C. Sağlık Bakanlığı'nın yetkisindedir.

Ülkemiz genelinde faaliyet gösteren Ambalajlı Su işletmeleri, T.C. Sağlık Bakanlığının yürürlükteki "01Aralık 2004 tarih ve 25657 sayılı Doğal Mineralli Sular Hakkında Yönetmelik" ve "17 Şubat 2005 tarih ve 25730 sayılı İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik" hükümlerine uygun olarak T.C. Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmakta ve mevzuatta belirtilen parametrelere uygun olarak Sağlık Bakanlığının izni ve denetimi altında üretimlerini gerçekleştirmektedirler.

Sağlık ve Gıda Güvenliği Hareketi isimli dernek söz konusu raporda, T.C. Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılmış olan Ambalajlı Su İşletmelerine ait analiz raporlarını, raporlarda belirtilen analiz değerlerine hiçbir bilimsel ya da yasal dayanağı olmayan bir çerçevede kendilerince farklı yorumlar getirerek puanlama yapmakta, liste oluşturmaktadır. Bu değerlendirmelerin bilimsel bir temele dayanmadığı yönünde Sağlık Bakanlığı tarafından yapılmış basın açıklaması bulunmaktadır.

Sağlık Bakanlığı, söz konusu raporu incelemiş; "Verilerin kaynağı, analiz metodu, analizi yapanların yetkinliği, laboratuvar koşulları vb. değerlendirildiğinde raporun bilimsel bir dayanaktan yoksun olduğu görülmüştür. Bilimselliği tartışmalı bir rapora dayanılarak haksız yere kamuoyunda infial uyandırmaya çalışmak etik bir davranış değildir." değerlendirmesinde bulunmuştur.

59. Covid-19 salgınının etkilerine karşı su kaynaklarının güvenlik riski var mıdır? Pınar Su'yu güvenle tüketebilir miyiz, hangi önlemleri alıyorsunuz?

Su kaynaklarımız yerleşim yerlerinden uzak, insan kaynaklı her türlü bulaşından korunaklıdır. Ürünlerimiz; steril hava ile pozitif basınçlandırılmış, dışarıdan hava girişi engellenmiş, havası sürekli temizlenen tam hijyenik ortamda, el değmeden üretilmektedir. Kaynaktan doluma dek üretimin her aşamasında fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik testlerden geçirilmektedir.

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	16/17

Sularımızın kaynağından sizlere güvenle ulaştırılmaya devam etmesini sağlamak üzere gerekli tüm önlemler alınmıştır. Çalışanlarımız kişisel hijyenleri ve çalışma hijyeni konusunda sürekli olarak bilgilendirilmekte ve çalışma alanlarımızda gerekli hijyen düzenlemeleri en üst düzeyde sağlanmaktadır. Sağlık otoritelerince belirlenen temel enfeksiyon önleme tedbirlerini, her zaman olduğu gibi uygulamaya devam etmekteyiz. Bu tedbirleri, ulusal ve uluslararası sağlık otoriteleri tarafından yapılan yeni bilgilendirmeler doğrultusunda sürekli gözden geçiriyoruz.

Pınar Su ve İçecek olarak tüm tesislerimiz T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından hazırlanmış Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzu doğrultusunda Covid-19 Güvenli Ürün Üretimi Sertifikasıyla belgelendirilmiş ve yılda bir kez denetlenmektedir.

Su dağıtımında görev alan bayilerimize de gerekli tedbirlerin alınmasını temin etmek üzere bilgilendirmeler yapılmıştır. Ürünlerimizin taşınması ve servis edilmesi sırasında sizlerin, çalışanlarımızın ve ürünlerimizin güvenliğini sağlayacak şekilde, kişisel hijyen kurallarına uyulmakta, eldiven ve maske gibi koruyucular kullanılmaktadır.

60. Karbon Ayak İzi Nedir?

Karbon ayak izi, bir ürün veya hizmetin üretiminden, kullanımından ve ömrünün sona ermesinden kaynaklanan toplam sera gazı (CO₂, CH₄, N₂O) emisyonu miktarıdır.

Pınar Su ve İçecek, GRI (Global Reporting Initiative-GRI 305-Emissions) standartlarına uyumlu olarak ürünlerinin endüstriyel proseslerinin ve evsel tüketimlerinin sonucunda açığa çıkan sera gazı emisyonunu ton karbondioksit (tCO₂) eşdeğeri ve sera gazı emisyon yoğunluğunu ise üretilen birim ürün başına karbondioksit emisyonu (tCO₂/ton.ürün) olarak yıllık periyotta hesaplamakta ve raporlamaktadır.

61. Karbon Ayak İzini Küçültmek İçin Neler Yapıyoruz?

Ürünlerimizin üretiminde, endüstriyel proseslerimiz ve evsel enerji tüketimlerimiz kaynaklı açığa çıkan sera gazlarının emisyonunu azaltmak ve engellemek için, enerji verimliliği, enerji tasarrufu ve üretim proseslerimizde sürekli iyileştirme çalışmalarını destekliyor ve hayata geçiriyoruz.

Pınar Su ve İçecek 2019 yılı sonu itibariyle birim ton üretim başına ortalama karbon emisyonunu baz yıl 2010'a kıyasla %32,79 oranında azaltmış bulunmaktadır.

62. Karbon Nötr Ürün Nedir?

Bir ürün veya hizmetin karbon nötr hale getirilmesi için ürünün karbon ayak izinin hesaplanması ve bunun dokümanite edilmesi, hesaplanan karbon ayak izinin küçültülmesi için enerji verimlilik ve tasarruf projeleri ile desteklenerek sera gazlarının salımını azaltacak planlamanın yapılması ve karbon denkleştirilmesi yapmak için uygun karbon kredisinin satın alınması gerekmektedir.

63. Karbon Denkleştirme İşlemi Nedir?

Karbon emisyonlarının denkleştirme işlemi, üretim proseslerinden kaynaklanan endüstriyel ve evsel enerji tüketimlerinin sonucunda açığa çıkan toplam karbon emisyonu (t.CO₂) miktarı kadar başka bir alanda karbon emisyonu azaltılması ile yapılır. Denkleştirme, karbon azaltma projelerini destekleyen karbon kredileri satın alınarak gerçekleştirilir.

64. Pınar Su ve İçecek' in Karbon Nötr Ürün Yaklaşımı

Pınar Su ve İçecek tarafından Aydın Tesiste, cam şişeye dolumu gerçekleştirilen tüm doğal kaynak suyu, gazlı su ve gazlı&gazsız içecek ürünlerinin ve Sakarya Tesis ile Bursa Tesiste PET ambalajlı şişelere dolumu gerçekleştirilen ve ihracatı yapılan tüm doğal kaynak suyu ürünlerinin karbon emisyonlarını denkleştirmiştir.

Ürünlerin karbon emisyonlarını denkleştirme işleminde üretim proseslerinden kaynaklanan endüstriyel ve evsel enerji tüketimleri sonucunda açığa çıkan karbon emisyonlarına ek olarak, üretilen ürünlerin kara ve deniz yolu taşınması ile oluşan karbon emisyonları hesabı da dikkate alınmış ve denkleştirilmesi yapılmıştır. Karbon kredisi sertifikalarımız, gönüllü karbon piyasasında

	EL KİTABI	Doküman No	EK.YS.05
	DOĞAL KAYNAK SUYU ÜRÜN GRUBU SIKÇA SORULAN SORULAR EL KİTABI	Revizyon Tarihi	28.9.2022
		Revizyon No	27
		İlk Yayın Tarihi	23.10.2006
		Sayfa	17/17

Doğrulanmış Karbon Standardı yani VCS (Verified Carbon Standard) geliştiren Verra uluslararası organizasyonun sitesinde görüntülenebilir.

(<https://registry.verra.org/myModule/rpt/myrpt.asp?r=206&h=178897>
<https://registry.verra.org/myModule/rpt/myrpt.asp?r=206&h=160866>)

65.Neden Karbon Denkleştirme Yapıyoruz?

Topluluğumuzun kaynakların verimli kullanımı ve dünya kaynaklarının gelecek nesillere taşınmasına yönelik katkısının ve iklim değişikliği ile mücadelede benimsediğimiz yaklaşımının sonuçlarından biri olan karbon denkleştirmesini, karbon salınımının azaltılması için küresel çapta sorumluluk almak amacıyla gerçekleştiriyoruz.

66. Kullandığımız Plastik damacana (PC Şişe) ve PET şişelerde mikroplastik karışımı var mıdır? Ürünlerimiz ve/veya ambalaj malzemelerimiz mikroplastik içeriyor mu?

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından yapılan çalışmalar, plastik ambalajlı gıda ürünlerinin ambalajlarından tüketicilere insan sağlığını etkileyen düzeyde mikroplastik bulaşısı olmadığını kanıtlar niteliktedir. Bizler de Pınar Su ve İçecek olarak ulusal mevzuatımızda yer alan Gıda ile Temas Eden Ambalaj Malzemeleri Yönetmeliği içerisinde belirtilen gereklilikleri yerine getirmekteyiz. Pınar Su olarak, plastik malzemelerin sağlık etkileri ile ilgili güncel araştırmaları sürekli olarak takip ediyoruz. Ürünlerimizde kullandığımız birincil ambalaj malzemeleri (kapak, şişe) gıda ile temas edebilir niteliktedir. Preform (şişe), kapak, damacana şişe ve son ürünlerimizden belirli periyotlarla migrasyon analizleri yaptırıyor, sonuçları kontrol ediyoruz. Bugüne kadar yapılan çalışmalarda limit dışı hiçbir sonuçla karşılaşmamıştır.